

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 236.821 van 19 december 2016  
in de zaak A. 214.701/IX-8566**

In zake :           Christiane JENNE  
                      bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                      advocaat Elke Goossens  
                      kantoor houdend te 2800 Mechelen  
                      Leopoldstraat 64  
                      bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de PENSIOENDIENST VOOR DE OVERHEIDSSECTOR,  
thans de Federale Pensioendienst

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1.                   Het beroep, ingesteld op 12 januari 2015, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de administrateur-generaal bij de Pensioendienst voor de Overheidssector van 13 november 2014 waarbij Christiane Jenne ambtshalve wordt ontslagen uit haar ambt van administratief assistent en zonder vooropzeg de hoedanigheid van ambtenaar wordt ontnomen met ingang van 1 november 2014.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2.                   Bij arrest nr. 232.004 van 28 juli 2015 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing ingewilligd.

De verwerende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2016.

Staatsraad Bruno Seutin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Elke Goossens, die verschijnt voor de verzoekende partij en attaché Jonas Eeman, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. Op het moment van de bestreden beslissing is verzoekster tewerkgesteld als administratief assistent (niveau C) bij de Pensioendienst voor de Overheidssector, thans de Federale Pensioendienst (hierna: de Pensioendienst).

3.2. Met een aangetekende brief van 3 oktober 2014 wordt verzoekster door de directeur bij de Pensioendienst gewezen op een aantal ongewettigde afwezigheden. Dit schrijven luidt:

“U was afwezig zonder dat u een verlof of dienstvrijstelling had gekregen op:  
- 5/8/2014  
- 6/8/2014  
- 7/8/2014  
- 8/8/2014  
- 1/10/2014  
- 2/10/2014

Art. 106 van het KB van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel stelt onder punt 7 dat u op non-activiteit bent wanneer u afwezig bent van uw dienst zonder dat u een verlof of dienstvrijstelling gekregen heeft.

Wij vestigen ook opnieuw uw aandacht op art. 112 § 3, 5° van het KB van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel, dat stelt dat de ambtenaar die zonder geldige reden zijn post verlaat en meer dan tien werkdagen afwezig blijft en die behoorlijk en op voorhand verwittigd werd en om opheldering verzocht is, ambtshalve en zonder vooropzeg de hoedanigheid van ambtenaar verliest.

Wij verzoeken u zo snel mogelijk schriftelijk uw rechtvaardiging voor deze ongewettigde afwezigheden over te maken aan de personeelsdienst van de PDOS - t.a.v. [...]

Bij gebrek aan reactie voor 15/10/2014 gaan wij er van uit dat er geen geldige reden was voor het niet naleven van de reglementering en zal u zonder verder bericht in non-activiteit worden gesteld voor alle voormelde data.

Laattijdige verlofaanvragen bemoeilijken aanzienlijk de werkplanning van de dienst waarin u tewerkgesteld bent[t]. Gelieve er voor de toekomst rekening mee te houden dat elke afwezigheid die u pas de dag zelf telefonisch aanvraagt, zelfs indien dit gebeurt voor de aanvang van de stamtijd om 9u30, niet geaccepteerd zal worden.”

Naar aanleiding van voornoemd schrijven neemt verzoekster naar eigen zeggen telefonisch contact op met de directeur bij de Pensioendienst waarbij zij meedeelt dat zij op 5 en 6 augustus 2014 verlof heeft genomen, dat zij voor 7 en 8 augustus 2014 en voor 1 en 2 oktober 2014 haar ziekte telefonisch heeft gemeld aan de personeelsdienst van de Pensioendienst en dat zij het medisch attest aangaande haar arbeidsongeschiktheid van 1 oktober 2014 tot 31 december 2014 per gewone post heeft bezorgd aan Medex.

3.3. Met een aangetekend schrijven van 22 oktober 2014 wordt verzoekster door de administrateur-generaal van de Pensioendienst opnieuw in kennis gesteld van een aantal ongewettigde afwezigheden. Dit schrijven luidt:

“Bij aangetekend schrijven d.d. 3 oktober 2014 vroegen wij u om een verantwoording voor een aantal dagen ongemotiveerde afwezigheid (zie bijlage 1) voor 15 oktober 2014 op te geven. Daar u nagelaten hebt om een reden voor uw afwezigheid mee te delen, wordt u [...] ambtshalve in non-activiteit gesteld voor de datums vermeld in het schrijven van 15 oktober 2014.

Bijkomend was u afwezig zonder dat u een verlof of dienstvrijstelling had gekregen op:

- 06/10/2014
- 07/10/2014
- 08/10/2014
- 09/10/2014
- 13/10/2014
- 14/10/2014
- 15/10/2014
- 16/10/2014
- 20/10/2014
- 21/10/2014

U nam, telefonisch, contact op met de personeelsdienst waarbij u ziekteverlof nam op:

- 6/10/2014 (5 dagen)
- 13/10/2014 (1 dag)
- 14/10/2014 (tot 31 december 2014)

Deze periodes van afwezigheid wegens ziekte werden niet gestaafd door een medisch attest.

Ik vestig uw aandacht op artikel 61, laatste lid, van het Koninklijk Besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de Rijksbesturen waarin vermeld wordt: Indien de ambtenaar het nalaat van een geneeskundig getuigschrift in te dienen bij het Bestuur van de medische expertise overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, dan bevindt hij zich van rechtswege in non-activiteit.

Art. 106 van het KB van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel stelt onder punt 7 dat u op non-activiteit bent wanneer u afwezig bent van uw dienst zonder dat u een verlof of dienstvrijstelling gekregen heeft.

Wij vestigen ook opnieuw uw aandacht op art. 112 § 3, 5° van het KB van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel, dat stelt dat de ambtenaar die zonder geldige reden zijn post verlaat en meer dan tien werkdagen afwezig blijft en die behoorlijk en op voorhand verwittigd werd en om opheldering verzocht is, ambtshalve en zonder vooropzeg de hoedanigheid van ambtenaar verliest.

Wij verzoeken u zo snel mogelijk schriftelijk uw rechtvaardiging voor deze ongewettigde afwezigheden over te maken aan de personeelsdienst van de PDOS - t.a.v. [...]

Bij gebrek aan schriftelijke reactie voor 31/10/2014 gaan wij er van uit dat er geen geldige reden was voor het niet naleven van de reglementering en verliest u vanaf die datum, zonder vooropzeg, de hoedanigheid van ambtenaar.”

Na de kennisname van voornoemd schrijven op 3 november 2014, neemt verzoekster naar eigen zeggen opnieuw telefonisch contact op met de directeur bij de Pensioendienst, teneinde nogmaals te bevestigen dat zij haar ziekte wel degelijk telefonisch heeft gemeld en dat zij haar medisch attest per gewone post heeft bezorgd aan Medex.

3.4. Op 13 november 2014 neemt de administrateur-generaal bij de Pensioendienst “voor de minister [van Pensioenen]” de thans bestreden beslissing waarbij verzoekster ambtshalve wordt ontslagen uit haar ambt van administratief assistent en zonder vooropzeg de hoedanigheid van ambtenaar bij de Pensioendienst verliest met ingang van 1 november 2014. Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:

“Gelet op artikel 23 van de wet van 12 januari 2006 tot oprichting van de ‘Pensioendienst voor de overheidssector’;

Gelet op artikel 106 en 112 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel;

Gelet op het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut;

Gelet op artikel 61 van het koninklijk besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de Rijksbesturen;

Gelet op het ministerieel besluit van 23 februari 2009 dat de delegaties van de bevoegdheden en handtekeningen toekent binnen de Pensioendienst voor de overheidssector;

Gelet op het aangetekend schrijven met ontvangstbewijs van de Pensioendienst voor de overheidssector op 3 en 10 oktober 2014 aan mevrouw Christel Jenne;

Gelet op het feit dat mevrouw Christel Jenne ambtshalve in non-activiteit gesteld werd;

Gelet op het feit dat mevrouw Christel Jenne zonder geldige reden haar post verlaat en meer dan tien werkdagen afwezig blijft en die behoorlijk en op voorhand verwittigd werd en om opheldering verzocht is.”

De verwerende partij merkt op dat de vermelding in de bestreden beslissing van een aangetekend schrijven met datum van 10 oktober 2014 een

materiële vergissing is en dat het aangetekend schrijven van 22 oktober 2014 wordt bedoeld.

#### *IV. Onderzoek van het enige middel*

##### *Standpunt van de partijen*

4.1. Het middel is onder meer ontleend aan de schending van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 ‘houdende het statuut van het Rijkspersoneel’ (hierna: het koninklijk besluit van 2 oktober 1937) en van de materiële motiveringsplicht.

4.2. Verzoekster voert aan dat de Pensioendienst ten onrechte toepassing heeft gemaakt van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937.

Met verwijzing naar arrest nr. 172.070 van 11 juni 2007 betoogt verzoekster dat het ambtshalve ontslag, bedoeld in voornoemd artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, gesteund is op de gedachte dat de ambtenaar die meer dan tien werkdagen zonder geldige reden afwezig blijft, geacht wordt vrijwillig uit dienst te zijn getreden. Tot een dergelijk ontslag mag slechts worden overgegaan wanneer, gelet op de concrete omstandigheden van de zaak, het vermoeden dat de betrokken ambtenaar niet langer in dienst wenst te blijven niet geacht kan worden weerlegd te zijn. Het is daarbij van geen belang of het door de betrokkene aangebrachte motief ter weerlegging van dat vermoeden de toets van de wettigheid kan doorstaan. Dat motief moet immers als een louter feitelijk gegeven in aanmerking worden genomen.

Volgens verzoekster mocht de verwerende partij *in casu* niet vermoeden dat zij vrijwillig uit dienst was getreden en had de Pensioendienst moeten weten dat verzoeksters afwezigheid toe te schrijven was aan arbeidsongeschiktheid wegens ziekte. Ter staving van haar stelling wijst

verzoekster er vooreerst op dat zij de laatste jaren vaak en langdurig afwezig was wegens ziekte en dat de verwerende partij op de hoogte was van haar medische problemen. Voorts stelt zij dat zij, nadat haar huisarts haar opnieuw arbeidsongeschikt had verklaard tot 31 december 2014, deze verlenging van haar afwezigheid telefonisch heeft meegedeeld aan de verwerende partij – hetgeen de verwerende partij niet betwist – en de medische attesten ter staving van haar afwezigheid per gewone brief aan Medex heeft bezorgd. Na ontvangst van de aangetekende brieven van 3 oktober 2014 en 22 oktober 2014 waarin zij gewezen wordt op een aantal ongewettigde afwezigheden, heeft zij telefonisch contact opgenomen met de directeur bij de Pensioendienst en hem bevestigd dat zij haar afwezigheid wegens ziekte telefonisch aan de Pensioendienst heeft gemeld en dat zij de medische attesten met een gewone brief aan Medex heeft bezorgd. Hieruit blijkt, aldus verzoekster, dat het vermoeden dat zij niet langer in dienst wenste te blijven, niet gewettigd was.

Verzoekster merkt nog op dat de verwerende partij, in geval van twijfel over haar afwezigheid omwille van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte, een onderzoek door een controlearts had kunnen bevelen. Dit geldt des te meer, zo stelt zij, aangezien de verwerende partij op de hoogte was van verzoeksters medische problematiek, het om een verlenging van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte ging, zij telefonisch had laten weten dat zij arbeidsongeschikt wegens ziekte was en tweemaal telefonisch aan de directeur bij de Pensioendienst heeft bevestigd dat zij haar afwezigheid telefonisch had gemeld en de medische attesten met een gewone brief aan Medex had bezorgd. De verwerende partij heeft echter geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een onderzoek door een controlearts te laten plaatsvinden en heeft er zich, zo meent verzoekster, dan ook niet naar behoren van vergewist of verzoeksters afwezigheid al dan niet door een geldige reden was gerechtvaardigd.

4.3. Ten slotte merkt verzoekster op dat er in de bestreden beslissing wordt verwezen naar een aangetekend schrijven van 10 oktober 2014, terwijl zij van een dergelijk schrijven geen kennis heeft.

5. Op de door verzoekster aangevoerde schending van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 en van de materiële motiveringsplicht antwoordt de verwerende partij dat de procedure van het ambtshalve ontslag wegens werkverlating correct werd toegepast.

Het lijdt geen twijfel, zo stelt de verwerende partij, dat verzoekster meer dan tien dagen ongewettigd afwezig is geweest. Verzoekster heeft immers voor de in het schrijven van 22 oktober 2014 vermelde dagen afwezigheid niet, dan wel laattijdig – dit wil zeggen meer dan 48 uren na de afwezigheidsmelding – de vereiste medische attesten aan Medex bezorgd.

Verzoeksters ongewettigde afwezigheid op die dagen kon volgens de verwerende partij bovendien worden beschouwd als een niet-weerlegd vermoeden van vrijwillige uitdiensttreding. Zij meent dat het gebrek aan reactie van verzoekster na het schrijven van 22 oktober 2014 in combinatie met verzoeksters houding niet anders kan worden geïnterpreteerd dan dat verzoekster het werk vrijwillig heeft verlaten.

De verwerende partij laat gelden dat verzoekster met de aangetekende brieven van 3 en 22 oktober 2014 werd verwittigd van een mogelijke toepassing van de maatregel van het ambtshalve ontslag. Niettegenstaande er in de brief van 3 oktober 2014 slechts melding wordt gemaakt van zes dagen ongewettigde afwezigheid, moet deze brief op zijn minst worden beschouwd als een voorafgaandelijke waarschuwing, zo stelt zij. In de brief wordt immers uitdrukkelijk en niet voor het eerst – in het verleden werd verzoekster reeds veelvuldig aangeschreven – melding gemaakt van een mogelijke toepassing van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937. Vervolgens wordt in de brief van 22 oktober 2014 gemeld dat verzoekster intussen tien dagen zonder geldige reden afwezig was, er wordt haar gevraagd om een rechtvaardiging voor deze afwezigheden te bezorgen en de aandacht wordt opnieuw gevestigd op artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937. Deze brief moet, aldus de verwerende partij, worden beschouwd als een definitieve verwittiging.

Met de in de brief van 22 oktober 2014 vermelde telefonische melding van verzoekster waarin zij meedeelt dat zij ziekteverlof opneemt op de in die brief aangehaalde dagen van afwezigheid, heeft verzoekster het vermoeden van vrijwillige uitdiensttreding niet weerlegd, zo laat de verwerende partij voorts gelden. Zij argumenteert dat zij met de verwijzing naar het voornoemd telefonisch contact duidelijk te kennen heeft gegeven dat deze – louter formele – mondelinge motivering niet volstond om de eventuele toepassing van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 te verhinderen. Een louter formele en mondelinge motivering kan het vermoeden van vrijwillige werkverlating overigens in geen geval weerleggen alvorens dat vermoeden is ontstaan, zo betoogt de verwerende partij. Opheldering omtrent de afwezigheid kan immers pas worden verstrekt nadat om opheldering is verzocht. Welnu, in het schrijven van 22 oktober 2014 wordt verzoekster verzocht om opheldering te verstrekken vóór 31 oktober 2014. Indien vervolgens enige reactie van verzoekster na dit schrijven uitblijft mag zonder twijfel besloten worden dat verzoekster het op 22 oktober 2014 in haar hoofde gecreëerde vermoeden van vrijwillige werkverlating niet wenste te weerleggen, zo stelt de verwerende partij. Dat zij nadien nog kennis kreeg van zeer laattijdig ingediende medische attesten doet volgens haar evenmin afbreuk aan voormelde conclusie.

De verwerende partij wijst ook nog erop dat het volstaat dat om opheldering is verzocht en dat het personeelslid niet noodzakelijk op dit verzoek moet ingaan. Een uitdrukkelijke verklaring van verzoekster dat zij het werk vrijwillig wil verlaten is niet vereist om tot ambtshalve ontslag te kunnen overgaan. Indien de toepassing van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 afhankelijk zou worden gesteld van een uitdrukkelijke verklaring zou deze bepaling gelijkgesteld worden met het indienen van een vrijwillig ontslag, zoals bedoeld in artikel 113, eerste lid, 1°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, zo stelt zij.

Voorts laat zij gelden dat het vermoeden van vrijwillige werkverlating nog wordt verstrekt door het jarenlange gebrek aan elke werkethiek

in hoofde van verzoekster. In dat verband haalt de verwerende partij in haar memorie tal van stukken aan waaruit zij meent te mogen afleiden dat verzoekster in het verleden reeds veelvuldig ongewettigd afwezig was en dat verzoekster de regelgeving met betrekking tot die afwezigheden zelden naleeft, in het bijzonder door het niet-tijdig meedelen van die afwezigheden, het niet of niet-tijdig overhandigen van medische attesten en het zich onttrekken aan controle op ziekte. De verwerende partij verwijst ook naar stukken die volgens haar het bewijs leveren dat verzoekster een erg laakbare werkhouding – “onrechtmatige afwezigheid, alcoholmisbruik, gebruik van schuttingstaal, onverschilligheid of desinteresse in haar werk” – vertoont. Zij wijst ook nog op de gevolgen voor de werkplanning van verzoeksters handelwijze met betrekking tot haar afwezigheden en haar werkhouding, alsook op de impact voor haar collega’s die door haar worden beticht van pesterijen zonder dat zij daarvan een bewijs bijbrengt en die tegelijk te pas en te onpas haar takenpakket moeten overnemen.

In de mate dat verzoekster zich verweert met het argument dat de verwerende partij had moeten weten dat haar afwezigheid op de in het schrijven van 22 oktober 2014 vermelde dagen toe te schrijven was aan ziekte aangezien de verwerende partij op de hoogte was van haar medische problematiek, antwoordt de verwerende partij dat zij enkel afdoende kennis heeft van de omstandigheid dat verzoekster heel vaak ongewettigd afwezig is en van het feit dat de pensioencommissie steeds besluit dat verzoeksters ziekte niet tot een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid noopt.

In zoverre verzoekster argumenteert dat de verwerende partij zich onvoldoende heeft vergewist of haar afwezigheid al dan niet door een geldige reden was gerechtvaardigd, antwoordt de verwerende partij dat zij bij verzoeksters ongewettigde afwezigheden in het verleden herhaaldelijk het initiatief heeft genomen om opheldering en rechtvaardiging van verzoekster te verkrijgen en dat verzoekster vervolgens soms laattijdig, maar vaak ook geen document indiende om haar afwezigheid te rechtvaardigen.

In de mate dat verzoekster stelt dat de verwerende partij een onderzoek door een controlearts had kunnen aanvragen om haar afwezigheid wegens arbeidsongeschiktheid te controleren, merkt de verwerende partij op dat verzoekster in het verleden reeds herhaaldelijk een dergelijke controle onmogelijk heeft gemaakt door afwezig te zijn en zich vervolgens niet spontaan bij de controlearts aan te bieden en dat bovendien niet telkens wanneer een controle wordt aangevraagd, ook daadwerkelijk een controle kan plaatsvinden.

De verwerende partij is van mening dat zij al het mogelijke heeft gedaan en stelt dat zij uiteindelijk niet meer wist wat te denken van de telefonische mededeling van verzoekster dat zij ziekteverlof wenste te nemen voor de dagen vermeld in het aangetekend schrijven van 22 oktober 2014. Uit de feiten en de voorgeschiedenis blijkt volgens de verwerende partij dat weinig geloof aan de verklaringen van verzoekster gehecht kan worden. Zij wijst er dienaangaande op dat verzoekster ook al verklaard had niet meer bij de verwerende partij te willen werken en aan haar hiërarchische overste had gevraagd om haar te ontslaan, hetgeen blijkt uit een e-mail van verzoeksters hiërarchische overste van 6 oktober 2014 aan de administrateur-generaal bij de Pensioendienst. Anders dan verzoekster beweert waren er al een hele tijd problemen met haar functioneren, ook reeds onder haar voormalige hiërarchische meerdere. Verzoekster gaf, aldus de verwerende partij, al een hele tijd signalen dat zij haar werk liever kwijt dan rijk was.

De verwerende partij besluit dat uit het voorgaande blijkt dat het vermoeden dat verzoekster op het ogenblik van de bestreden beslissing vrijwillig ontslag had genomen dan ook wel degelijk gerechtvaardigd was.

6.1. In haar laatste memorie tracht de verwerende partij nog aan te tonen dat zij steeds laattijdig kennis kreeg van de ingediende medische attesten van verzoekster – zo worden deze attesten in eerste instantie bij Medex geregistreerd en vervolgens pas later meegedeeld aan haar – zodat zij niet anders kon dan besluiten tot vrijwillige werkverlating door verzoekster.

Ter illustratie hiervan verwijst de verwerende partij naar stuk 19 van het administratief dossier en zij stelt:

- “- het eerste attest met begindatum 13-10-2014 en einddatum 31-12-2014, wordt door [Medex] ontvangen op 6-11-2014 en pas enkele dagen later door de PDOS. Er is sprake van een onrechtmatige afwezigheid.
- het tweede attest met begindatum 1-09-2014 en einddatum 30-09-2014, wordt door [Medex] ontvangen op 2-09-2014. Er stelt zich geen probleem.
- het derde attest met begindatum 5-10-2014 en einddatum 12-10-2014, wordt door [Medex] ontvangen op 6-11-2014 en pas enkele dagen later door de PDOS. Er is sprake van een onrechtmatige afwezigheid.”

De verwerende partij benadrukt daarbij dat in stuk 19 alleen de datum, zijnde 6 november 2014, wordt vermeld waarop het medisch attest werd ontvangen door Medex. Deze attesten moeten eerst door Medex worden geregistreerd en pas na een gemiddelde verwerkingsperiode van twee weken kan de verwerende partij in het systeem van Medex nagaan of de nodige attesten werden ingediend. Bijgevolg heeft de verwerende partij pas na het nemen van de ontslagbeslissing van 13 november 2014 kennis genomen van het feit dat er laattijdige attesten werden ingediend. Het vermoeden van vrijwillige werkverlating dient louter als een feitelijk gegeven in aanmerking genomen te worden. Ten tijde van het nemen van de ontslagbeslissing van 13 november 2014 is het een feit dat het voor de verwerende partij onmogelijk was om na te gaan dat er op 6 november 2014 – laattijdige – attesten waren ingediend.

6.2. De verwerende partij stelt voorts dat er iets te vlug wordt aan voorbijgegaan dat er ná het aangetekende schrijven van 22 oktober 2014 geen enkele reactie – noch schriftelijk, noch telefonisch – is gekomen van verzoekster. Ook de medische attesten waren voor de verwerende partij niet beschikbaar vóór het nemen van de ontslagbeslissing van 13 november 2014. Bovendien heeft het standpunt waarbij ervan wordt uitgegaan dat het aangetekende schrijven van 3 oktober 2014 niet kan worden beschouwd als een voorafgaandelijke verwittiging, noodzakelijkerwijs tot gevolg dat het telefonisch contact dat plaatsvond als reactie op het aangetekend schrijven van 3 oktober 2014, maar voorafgaandelijk aan het schrijven van 22 oktober 2014, niet in aanmerking kan

worden genomen om te worden beschouwd als een weerlegging van het vermoeden van vrijwillige werkverlating. Wanneer men dit als louter feitelijk gegeven bekijkt, moet men, aldus de verwerende partij, vaststellen dat het mogelijke feit van weerlegging van dat vermoeden, *in casu* het telefonisch contact – wat overigens geen weerlegging van dat vermoeden uitmaakt – niet kan plaatsvinden vóórleer het feit van het vermoeden van vrijwillige werkverlating ontstaan is in haren hoofde.

### *Beoordeling*

7. Artikel 112, § 3, inleidende zin en 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 ‘houdende het statuut van het Rijkspersoneel’ luidt:

“Verliest ambtshalve en zonder vooropzeg de hoedanigheid van ambtenaar, de ambtenaar [...] die zonder geldige reden zijn post verlaat en meer dan tien werkdagen afwezig blijft en die behoorlijk en op voorhand verwittigd werd en om opheldering verzocht is.”

Het ontslag van ambtswege bedoeld in die bepaling – bepaling die overigens in tal van personeelsstatuten is ingeschreven – is geen tuchtmaatregel maar een maatregel die genomen wordt in het belang van de dienst, gestoeld op de gedachte dat de ambtenaar die zijn dienst verlaat en meer dan tien kalenderdagen afwezig blijft, geacht wordt vrijwillig uit de dienst te zijn getreden.

De toepassing van de voormelde bepaling veronderstelt vooreerst dat het betrokken personeelslid meer dan tien werkdagen zonder geldige reden afwezig is.

Het bestuur mag voorts enkel tot dit ambtshalve ontslag overgaan wanneer, gelet op de concrete omstandigheden van de zaak, het vermoeden dat de ambtenaar niet langer in dienst wenst te blijven, niet geacht kan worden weerlegd te zijn.

Daarbij is het van geen belang of het door betrokkene aangebrachte motief ter weerlegging van dat vermoeden de toets van de wettigheid kan doorstaan; dat motief moet immers als louter feitelijk gegeven in aanmerking worden genomen.

Dat mag vaste rechtspraak heten, zoals blijkt uit het door verzoekster ingeroepen arrest nr. 172.070 van 11 juni 2007, maar bijvoorbeeld ook uit de arresten nr. 112.634 van 19 november 2002, nr. 132.230 van 10 juni 2004, nr. 196.545 van 1 oktober 2009, nr. 200.559 van 8 februari 2010, nr. 225.003 van 7 oktober 2013 en nr. 232.004 van 28 juli 2015, om er slechts enkele te noemen.

Op het bestuur rust dan ook de verplichting om na te gaan of het betrokken personeelslid geen reden had om uit de dienst afwezig te blijven. Het bestuur moet met andere woorden nagaan of in het concrete geval dat voorligt, er tegenaanwijzingen bestaan die het vermoeden van vrijwillig ontslag ontkrachten.

8.1. In de bestreden beslissing wordt gesteld dat verzoekster zonder geldige reden haar post heeft verlaten, meer dan tien werkdagen afwezig is gebleven en behoorlijk en op voorhand werd verwittigd en om opheldering is verzocht. Ter ondersteuning hiervan wordt verwezen naar het aangetekend schrijven van 3 oktober 2014 en dat van “10 oktober 2014” (lees: 22 oktober 2014), alsook naar de omstandigheid dat verzoekster ambtshalve in non-activiteit werd gesteld.

Hieruit blijkt dat de verwerende partij verzoekster verwijt dat zij meer dan tien dagen ongewettigd afwezig is gebleven.

8.2. In de brief van 22 oktober 2014 wordt uitdrukkelijk gesteld dat verzoekster de personeelsdienst telefonisch heeft verwittigd dat zij ziekteverlof nam op 6 oktober 2014 voor vijf dagen – waaronder dus op 6, 7, 8 en 9 oktober 2014 – op 13 oktober 2014 voor één dag, en op 14 oktober 2014 voor de periode tot 31 december 2014 – waaronder dus ook op 15, 16, 20 en 21 oktober 2014. Volgens

de verwerende partij betreft het niettemin ongewettigde afwezigheden omdat deze niet (tijdig) door een medisch attest werden gestaafd. Verzoekster betwist dit.

Daargelaten evenwel of verzoeksters afwezigheden al dan niet werden gestaafd aan de hand van attesten die aan Medex werden bezorgd en of ze al dan niet gewettigd zijn, kan uit de omstandigheid dat verzoekster telefonisch te kennen heeft gegeven dat zij ziekteverlof neemt op de in de aangetekende brief van 22 oktober 2014 vermelde data – hetgeen de verwerende partij in de bestreden beslissing erkent – niet anders dan worden afgeleid dat verzoekster haar afwezigheid heeft trachten te rechtvaardigen en dat die afwezigheid dus niet kan worden gezien als zijnde het gevolg van haar vrijwillige uitdiensttreding. Anders dan de verwerende partij lijkt te beweren, is voor het weerleggen van het vermoeden van vrijwillige werkverlating geenszins een schriftelijke rechtvaardiging nodig die pas kan worden gegeven nadat het personeelslid verwittigd is van de mogelijke toepassing van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937. Evenmin is het van belang of een weerlegging al dan niet een voldoende rechtvaardiging voor de afwezigheid vormt. Zoals gezegd moet dit element immers als louter feitelijk gegeven in aanmerking worden genomen.

8.3. Een vermeend jarenlang gebrek aan werkethiek in hoofde van verzoekster kan niet worden aanvaard ter ondersteuning van het gegeven dat verzoekster haar werk vrijwillig zou hebben verlaten en evenmin ter weerlegging van het gegeven dat verzoekster te kennen heeft gegeven dat haar afwezigheid niet kan worden gezien als het gevolg van een vrijwillige uitdiensttreding. Een dergelijk gebrek aan werkethiek kan de verwerende partij wel ertoe nopen om een tuchtmaatregel of een andere passende maatregel jegens verzoekster te nemen, maar vormt geen rechtvaardiging om toepassing te maken van artikel 112, § 3, 5°, van het statuut van het Rijkspersoneel.

8.4. Aangezien het bestuur slechts kan overgaan tot het ambtshalve ontslag zonder vooropzeg in de zin van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk

besluit van 2 oktober 1937 wanneer het vermoeden van vrijwillige uitdiensttreding niet geacht kan worden te zijn weerlegd, moet *in casu* worden vastgesteld dat de verwerende partij ten onrechte is overgegaan tot het ambtshalve ontslag zonder vooropzeg van verzoekster.

8.5.                Uit het voorgaande volgt derhalve dat de bestreden beslissing is genomen met miskenning van artikel 112, § 3, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 en dat ze niet is gesteund op deugdelijke motieven zodat ook de materiële motiveringsplicht werd geschonden.

9.                    Het middel is alvast in de aangegeven mate gegrond.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de administrateur-generaal bij de Federale Pensioendienst van 13 november 2014 waarbij Christiane Jenne ambtshalve wordt ontslagen uit haar ambt van administratief assistent en zonder vooropzeg de hoedanigheid van ambtenaar bij de Federale Pensioendienst wordt ontnomen met ingang van 1 november 2014.**

**2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 840 euro, die verschuldigd is aan de verzoekende partij.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| Geert Van Haegendoren, | kamervoorzitter, |
| Bruno Seutin,          | staatsraad,      |
| Bert Thys,             | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Vera Wauters,          | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Vera Wauters**

**Geert Van Haegendoren**